

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2018/pkt. 57
13. november 2018
Aqqa Samuelsen

Inunnik perulunnertik aamma ikiorneqarsinnaajunnaarnertik pissutigalugu toqunnarusullutik kissaateqartunut ikiuineq inuiaqatigiittut qanoq isummerfigissallugu kissaateqarnersugut pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Randi V. Evaldsen, Demokraatit)

Siullermik oqaluuserisassanngortitsisumut Randi V. Evaldsenimut oqallisissiamik apeqqummillu imaannaangitsumik qaqitaqarneranut qujarusuppugut.

Matumani inuup namminiussuseqarluni inuunera pineqarpoq, minnerunngitsumillu inuup inuttut pisinnaatitaaffeqarluni naleqassussaa pineqarluni. Inuup inuunera matumani pineqarpoq, qanorlu inuuneqarnissamut inuup nammineerluni akisussaaffeqarnera erseqqissaassutigerusupparput.

Kisiannili piareersimaffiginngisatsinnik naatsorsuutigingisatsinnillu nappaammik nalaataqariaaartoqartarnera ilungersunartuuvoq, ilaqutariippassuarnullu eqquisarluni.

Tamatta aqagu ulloq najuuffigisinnaanerlutigu aalajangersinnaanngilarput. Tassa inuunerput taamak nalunartigaaq. Oqallisissiami inuup perulunnermigut inuunnarnissaanik apeqqusiisumik qaqilerineq imaannaangitsuuvoq. Inuuneq ingerlavigisarput nalunartoqartuaannarpoq. Inuup perulunnermigut toqunissaminik kissaateqartarnera takornartaanngilaq. Taamaattumik inuup inuunera naleqassusaalu eqqarsaatigalugit Nunatsinni Peqqinnissaqarfinni atugassarititaasut qiviarnissaat nalilersortuarnissaallu pingaaruteqarpoq Nunatsinni Peqqinnissaqarfinni atugassarititaasut, innuttaasunullu peqqinnissap tungaatigut atugassaartitsinerput ima ajortigisumik politikikkut inissikkusunngilluinnarparput, allaat inoqatinnguatta toqunissaanik kissaateqartariaqalerneranik kinguneqartariaqartumik. Nunatsinni Peqqinnissaqarfiit inoqarfinni ataasiakkaani nalilersuiffigineqarnissaa pisariaqarpoq. Nakorsassaaleqinerup kinguneranik illoqarfinni nunaqarfinnilu aalaakkaasumik nakorsaqaarfiunngitsuni pissutsit ilungersunartumi inissisimapput. Peqqinnissaqarfinni atugassarititaasut pitsaasuunnginnerat ataatsimoorussamik iliuseqarfiginissaa politikikkut ukkattuarnissaa pisariaqarpoq. Inuiaqatigiit ataatsimut isigalugit Peqqinnissaqarfiup ullutsinnut pisariaqartinneqartunut nalimmassartuarnissaa Inuit Ataqatigiit

pingaartippaat. Inoqarfinni tamani innuttaasut peqqissusaat eqqarsaatigalugu nappaatip paasineqajaartalernissaa pingaaruteqarpoq. Inuit peqqiilluteqartut nappaataasa paasineqajaartannginnerat ilungersunartuuvoq. Inuit peqqiillortut ikiorserneqaratik nappaammillu annertunerusumik misissuiffigineqaratik angerlartiinnarneqartarnerat peqataaffigisinnaanngilarput. Inuup inuunera naleqaqisoq apeqquserneqarani nappaatip siusinaartumik paasineqajaartarnissaa anguniarlugu politikikkut eqqartuinerput kinguneqartinneqarluni Naalakkersuisunit tigulluarneqarnissaa naatsorsuutigaarput.

Minnerunngitsumiillu innuttaasut atugarissaarnissaannut peqqissumillu inuuneqarnissaannut pinaveersaartitsinermi suliniutit innuttaasut timikkut anersaakkullu peqqissusaannut iluaqusiisussat aallunneqartuarnissaat Inuit Ataqtigiit naqissuserumavaat. Timikkut tarnikkullu atugarissaarnissamut siusinaartumik iliuuseqarnikkut pinaveersaartitsinermi timersorneq, nipilersorneq, eqqumiitsuliorneq piorsarsimassuserlu pisuussutitut naleqarnerulersitsisutut isigaavut, inuiattut peqqissumik inuuneqarnissatsinnut nukittorsaaqataasussaammata.

Inuit Ataqtigiit Inatsisartut ukiakkut ataatsimiinneranni 2017 Inatsisartuni ilaasortat amerlanerussuteqartunit aalajangerneqarpoq, lleqqussaasunik Siunnersuisoqtigiinnik pilersitsisoqarnissaa Naalakkersuisunut suliakkiutigineqassasoq lleqqussaasunik Siunnersuisoqtigiit sammisassaat tassaassapput apeqqutit ileqqorissaarnermut tunngasut imaluunniit apeqqutit Kalaallit Nunaanni inuiaqtigiinnut peqqissutsimullu tunngasut attuumassuteqartulluunniit. Tamanna ilaatigut ileqqorissaarneq aallaavigalugu peqqissaaveqarfiup ikiuulluni inuup toqunissaminik kissaateqartup tapersersorneqarsinnaaneranik apeqquteqaatit Inatsisartutigoortinnagu lleqqussaasunik Siunnersuisoqtigiit aqutiginerisigut akissuteqartoqarsinnaanissaa tulluartuunerutillugu Inuit Ataqtigiit isumaqarput.

Massakkut nakorsat Danmarkimi Kattuffiata naliliinera naapertorlugu uku inerteqqutaanngillat¹:

- Inuup inuunerata sivitsorsarneqaateqalernissaanik aallartisaannginnissaamik aalajangertoqarsinnaavoq (passiv dødhjælp)
- Inuup inuuneranik sivitsorsaateqartitsinerup unitsinneqarsinnaanera (passiv dødhjælp)

---

¹ <https://www.laeger.dk/laegeforenings-holdning-til-aktiv-doedshjaelp>

Taamatuttaa q inerteqqutaanngilaq:

- Nipaallisaatinik iisartakkanik imaluunniit eqqissisaatinilluniit peruluttup anniarunnaarnissaa tikillugu aamma tunniunneqartup annertussusaata kingunerisaanik inuuneranik sivikillisaataassagaluarpalluunniit (dobbelteffekt)
- Piartortumut / peruluttunik ippinnarunnaarsaaneq, tassalu nakorsaatin ikiorsiullugit ilisimanerata annikillisarneqarsinnaanera anniaateqarujussuarnerata nipaallisarneqarsinnaanera anguniarlugu

Inuulli nammineq aalajangersinnaassusaani qitiulluinnarpoq, kisiannili uani inuup nammineq aalajangersinnaassusaa taavalu peqqinnissaqarfimmi sulisut peqqissaasut nakorsallu nammineq inuunerup innarlitsaaliugaaneranik neriorsuuteqarsimanerannut kalluaavoq. Inuit perulunnertik aamma ikiorneqarsinnaajunnaarnertik pissutigalugu toquinnarusullutik kissaateqartut Inuit Ataqatigiinniit maani aalajangersaaffiginissaanut nalilersornissaanullu tulluartsuorinngilarput.

Apeqqutit tamakkoqqissaat qaqilerneqarnissaanut lleqqussaasunik Siunnersuisoqatigiinnik pilersuitsinikkut nakorsat peqatigiiffimminniit attuumassuteqanngitsumik qulequtaq pillugu oqallinnerit ingerlaqqinnissaat kaammattuuteqarsinnaanissarput tulluartinnequllugu innersuukkusunneruarput.

Taamatut oqaaseqarlu oqallissaarisoq qutsavigaarput qilanaaralugulu oqallinnissaq.